

Říjen 2018

Hodnota našeho člověčího života je závislá na hodnotách, které jsou v nás.

Josef Čapek

Vítej, waldorfské lyceum!

10. září 2018 v 10 hodin proběhlo slavnostní zahájení provozu waldorfského lycea v Českých Budějovicích. České Budějovice se tak staly osmým místem v republice, kde funguje waldorfská střední škola. Zahajovací slavnost se konala v budově na Senovážném náměstí, kde po nezbytných stavebních úpravách bude lyceum sídlit. Této výjimečné události se zúčastnilo mnoho hostů z řad podporovatelů a přátel waldorfské školy. A samozřejmě také kolegium a studenti lycea, kteří přítomné ohromili krásným společným zpěvem. Průvodcem celé slavnostní akce se stala Kateřina Kozlová. Kromě ní popřálo lyceu mnoho zdaru i několik řečníků, mezi kterými byli Bernhard Schwarzfischer,

mentor ZWŠ ČB v letech 2006–2011, Klaus Pasedag a Wolfgang Kölbl z partnerské waldorfské školy v Prien am Chiemsee, Ivan Smolka, ředitel waldorfského lycea v Praze a Milena Vlčková, ředitelka ZWŠ ČB. Závěr oficiální části patřil Kateřině Kozlové, které člen správní rady o. p. s. Radim Koniř upřímně a vtipně poděkoval za její vytrvalost a houževnatost při snaze o založení waldorfského lycea v Českých Budějovicích. O nádherný hudební doprovod celé slavnosti se postarala hudební formace Aú-úúna a velký dík patří také společnosti CITYGastro za vynikající catering.

Foto: Irena Štrausová

Do historicky prvního ročníku lycea nastoupilo patnáct studentů, které během září ještě doplnili dva nově příchozí. Mezi těmito studenty prvního ročníku českobudějovického waldorfského lycea je například sedmnáctiletá Ria Slachová z Tábora, která dosud navštěvovala klasické gymnázium. „Já tu pedagogiku znám díky rodičům, kteří se tomu věnují dlouhodobě. Vybrala jsem si přestup, protože jsem nebyla na svojí škole spokojená. Přístup učitelů se mi pocitově nezdál vůbec

spравný, nepřistupovali k nám jako k jednotlivým osobnostem, ale jako k produktu, který má být co nejdokonalejší,“ vysvětluje. Naopak patnáctiletá Alžběta Čápová je absolventkou základní waldorfské školy v Písku. „Vyhovuje mi to v tom, že je to takové rodinné, jsme si blíží s profesory i spolužáky. Líbí se mi také to, že se jenom nedrtíme, ale děláme i něco rukama,“ říká.

Irena Štrausová

Pozvánka na členskou schůzi spolku W collegium

Vážení členové,

dovolujeme si Vás pozvat na členskou schůzi spolku W collegium, která se uskuteční

úterý 6. listopadu 2018 od 18. hod

ve Waldorfské škole České Budějovice- mateřské škole, základní škole a střední škole o.p.s., M. Chlajna 23, České Budějovice

Program:
1/ Výroční zpráva
2/ Volba předsedy spolku
3/ Diskuze

Jak to všechno začalo?

Po založení první waldorfské školy Uhlandshöhe ve Stuttgartu v září 1919 došlo k jejímu rychlému nárůstu. Do školy nastoupily děti pracovníků továrny Waldorf Astoria. Tento způsob vzdělávání nabídl svým zaměstnancům Emil Molt a jeho žena Berta. Do první waldorfské školy ale začaly chodit i děti dalších zájemců, kteří po první světové válce hledali lidské hodnoty a novou pedagogiku. Na začátku všeho stálo dvanáct zakládajících učitelů a učitelek. Tato skupina pedagogů byla pozvána Rudolfem Steinerem na čtrnáctidenní kurs, kde se připravovali z hlediska nauky o člověku a metodiky jednotlivých předmětů. Stáli před nelehkým úkolem. Pedagogiku postavenou na duchovních základech si museli osvojit vlastní praxí a pozorováním dění ve výuce. Žáci a učitelé se učili společně. A když dochází k tomuto společnému učení se, pak se uskutečňují největší ideály waldorfské pedagogiky.

Do začátku druhé světové války bylo založeno dalších 24 škol v Německu, Švýcarsku, Holandsku, Anglii, Norsku, Švédsku, Maďarsku, Rakousku a USA. Rudolf

Steiner podporoval vznik těchto škol, které ve svých názvech nesla nejružnější jména: např. škola Friedwart, škola Goethe, nová škola nebo svobodná škola. Ačkoliv nesly školy různá jména, kořeny měly společné. Vzdělávání učitelů, kterých bylo, a dodnes stále je nedostatek, probíhalo především ve Stuttgartu; později vznikly semináře také ve Švýcarsku a v Anglii. Vláda národních socialistů a druhá světová válka vedly k uzavření waldorfských škol v Německu, Rakousku, Maďarsku, částečně v Holandsku a v Norsku. Ve Švýcarsku, Anglii a USA dále rostly a vznikaly nové školy i během války.

Od roku 1945 do roku 1989 došlo k upevnění postavení waldorfského hnutí, které se postupně stalo hnutím celosvětovým a pedagogika Rudolfa Steinera byla považována za dobře opatrovaný pedagogický model. Z hlediska vědy bylo na waldorfskou pedagogiku pohlíženo skepticky, někdy až zcela odmítavě. V několika státech jako např. v Německu, Holandsku a Skandinávii byly svobodné waldorfské školy zřizovány jiným zřizovatelem než státem, a přesto dotovány státními příspěvky. Ve většině zemí jsou tyto školy financovány z prostředků

rodičů ve formě školného. A protože se hrnuli další rodiče a jejich děti, vznikaly v Evropě další nové mateřské školky a školy. I přes poměrně překerní stav ekonomiky waldorfské hnutí rostlo. V roce 1985 existovalo již 306 škol ve 23 zemích. Globální rozšíření waldorfských škol až do těch nejzazších koutů světa bylo velmi patrné od poloviny osmdesátých let a trvá až do současnosti. S waldorfskou pedagogikou se setkáváte skoro ve sto státech, což je polovina všech existujících států na světě. Nové waldorfské školky a školy vznikají nezávisle na mateřském jazyku, náboženské příslušnosti, ať v demokratických státech či dokonce v tendenčně totalitních režimech. Na všech kontinentech světa existují waldorfské mateřské školky, školy a vzdělávací semináře pro waldorfskou pedagogiku. Za celosvětovým nárůstem waldorfského hnutí stojí rodiče a jejich děti. Ti chtějí budoucnost, v níž si budou moci vydobýt lidskost. Chtějí podpořit takovou společnost, v níž se budou moci zdravě vyvíjet a budou se moci společensky zapojit do života. Waldorfské hnutí patří s 1100 školami a víc jak 2000 školkami k největšímu hnutí svobodného školství na světě.

Časová přímka waldorfského hnutí

1919 – založení 1. waldorfské školy ve Stuttgartu

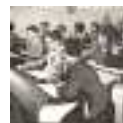

pracující v utajení např. ve Vratislavi, Amsterdamu, Oslu a Bergenu. V Buenos Aires vznikla první waldorfská škola na jižní polokouli.

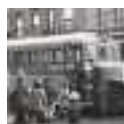
1920 – překročení hranic; první waldorfská škola v Dornachu ve Švýcarsku

září 1945 – po válce opět otevřely německé waldorfské školy dveře svým žákům

1928 – první waldorfská škola v USA v New Yorku v Central parku

velikonoce 1953 – zemřel Erich Schwebbsch, jeden z dvanácti zakládajících učitelů 1. waldorfské školy ve Stuttgartu; první fáze rozvoje skončila. V Německu v tu dobu existuje 24 škol, ve zbytku Evropy 25 a mimo Evropu 5 waldorfských škol.

1936 – z důvodu nacionálně socialistického režimu dochází k uzavření prvních waldorfských škol v Německu, Rakousku, Maďarsku a Holandsku.

1985 – vzniká stále více škol v USA a Kanadě (celkem 65 škol), v Austrálii a na Novém Zélandu (19 škol).

1942 – dál pracují waldorfské školy už jen ve Švýcarsku, Anglii a USA či malé školy

1989 – nejen díky pádu Berlínské zdi začínají

vznikat waldorfské školy i v postkomunistických státech ve střední a východní Evropě. V Německu je již 114 škol, ve zbytku Evropy 224 a mimo Evropu 107 waldorfských škol.

1996 – je založena první waldorfská škola v Asii

2017 – waldorfské hnutí velmi rychle nabývá, v Německu je již 240 škol, v dalších evropských státech 497 a mimo Evropu existuje 358 waldorfských škol.

19. září 2019 – v Berlíně proběhne oslava stoletého výročí založení první waldorfské školy, při níž bude upozorněno na globální sociální impuls a na budoucnost těchto zařízení do dalších 100 let jejich existence.

V příštím Zvonku Vám představíme učitelské osobnosti prvního waldorfského kolegia a také několik celosvětově známých absolventů waldorfských škol.

Katka Kozlová

Setkávání s waldorfskou pedagogikou

„Pedagogika waldorfských škol ve své podstatě vůbec nechce člověka vychovávat a vzdělávat, ona chce člověka probouzet.“ (Rudolf Steiner)

Vážení rodiče, kolegové, kolegyňe, studenti a přátelé školy,

rádi bychom Vám v duchu příprav stoletého výročí založení první waldorfské školy nabídli sérii devíti setkání, při nichž bychom Vám chtěli ještě více přiblížit taje a zákonitosti vývoje dítěte ve druhém sedmiletí.

Tato série studijních úterních večerů se obrací na ty z Vás, kteří mají zájem poznat hlouběji waldorfskou pedagogiku z hlediska obsahu výuky od první do deváté třídy, a kteří mají zájem o vzájemné sdílení svých zkušeností ze života vývoje dítěte od šestého do patnáctého roku života.

Takto námi pojatá setkávání nad tématy waldorfské pedagogiky nekladou žádné podmínky na Vaše dosavadní vědomosti o waldorfské pedagogice, na Vaše vzdělání nebo druh zaměstnání. Chceme Vám tímto nabídnout možnost najít další nové výchovné i pedagogické impulsy plynoucí z nauky o člověku, které Vám i nám budou inspirací do běžného života v rodině i ve škole.

Časový harmonogram devíti setkání:

jedno úterý v měsíci v budově Základní waldorfské školy (M. Chlajna 23, 370 05 České Budějovice)

Termíny a témata:

23. 10. 2018: Hlavní motivy výchovy a výuky v 1. třídě aneb *Jednota celku*
13. 11. 2018: Hlavní motivy výchovy a výuky ve 2. třídě aneb *Rozčleňování celku, diferenciace a vzájemné doplňování částí.*
18. 12. 2018: Hlavní motivy výchovy a výuky ve 3. třídě aneb *Práce se zemí, práce na vlastním domě, překročení 'Rubikonu'.*
8. 1. 2019: Hlavní motivy výchovy a výuky ve 4. třídě aneb *Orientace, směřování.*
19. 2. 2019: Hlavní motivy výchovy a výuky v 5. třídě aneb *Prostor a čas. Rovnováha.*
12. 3. 2019: Hlavní motivy výchovy a výuky v 6. třídě aneb *Důslednost. Příčinná souvislost, kauzalita.*
16. 4. 2019: Hlavní motivy výchovy a výuky v 7. třídě aneb *Průlom. Hledání cesty.*
14. 5. 2019: Hlavní motivy výchovy a výuky v 8. třídě aneb *Zrození duševnosti. Přítomnost: tady a teď. Přítakání životu.*
18. 6. 2019: Hlavní motivy výchovy a výuky v 9. třídě aneb *Zájem o svět. Nalezení sebe sama. Hledání opěrného bodu.*

Jak budou studijní večery probíhat:

- 18:00–19:30 Hlavní přednáška a diskuse všech přítomných s lektory
- 19:30–19:45 přestávka
- 19:45–20:45 3 x 20 minut prožitkových činností z výuky

Každý studijní večer nabídneme několik praktických ukázek z výuky různých předmětů. Všemi smysly si tak budete moci vyzkoušet waldorfskou pedagogiku v konkrétních činnostech, abychom teorii propojili s praxí. Účastníci si mohou vybrat, zda budou chtít navštívit všechny tři praktické ukázky nebo si vyberou jen jednu či dvě dle svého zájmu a časových možností.

Příhláška:

Vzhledem k organizaci těchto večerů je třeba závazně se přihlásit na této emailové adrese: mulica@waldorfcz.cz. V textu emailu uveďte Vaše jméno a termíny Vámi zvolených tematických večerů.

Cena studijních večerů:

Máte-li zájem o všech 9 studijních večerů, je celková cena 1800 Kč.

Máte-li zájem o 5 vybraných večerů, je celková cena 1250 Kč.

Máte-li zájem o 1 vybraný večer, cena je 300 Kč.

Studenti mají vstup za 100 Kč.

V ceně studijních večerů je zahrnut honorář pro lektory a nákup materiálu pro ukázky z výuky.

Na webových stránkách www.waldorfcz.cz budou následně uveřejněny bližší charakteristiky všech ostatních tematických večerů. Těšíme se na společné setkání.

Za lektory **Kateřina Kozlová**

Pozvánka na 23. 10. 2018: Hlavní motivy výchovy a výuky v 1. třídě aneb „Jednota celku“

Úkol nás rodičů a učitelů je, abychom v každém člověku podpořili skrytou bytost, která je svobodná, svébytná a sebeurčující. Abychom dítěti a mladému člověku mohli zaručit zdravý vývoj, je třeba vyznat se ve vývoji člověka obecně, v jeho odlišnostech a jedinečnostech. Hlavní motivy výchovy a výuky každého roku lidského života mají poskytnout základní tón, jenž má v dítěti rozeznít jeho vlastní melodii tak, aby se dítě dokázalo rozvíjet silami své vlastní bytosti.

Bližší charakteristika prvního tématu: Předává-li se učivo tak, aby byl osloven pouze intelekt dítěte, aby bylo dítě vedeno jen k abstraktnímu uchopování znalostí,

pak zakrní jeho přirozená vůle a cit k učení. Učíme-li dítě tak, že se na procesu učení podílí celý člověk, pak ho vedeme k všestrannému rozvoji. Dítě v první třídě prochází výměnou mléčných zubů, což je proměna nejen fyzického těla, ale i duše a ducha. Dítě při této proměně hledá oporu v láskyplné autoritě, v nápodobě vzorů, ve vlastním nalézání životního rytmu a taktu, a proto by se vše mělo odehrávat ve zdravém taktu a správném denním, měsíčním i ročním rytmu.

Na příkladech z výuky a z pozorování dítěte v 1. třídě chceme zodpovědět tyto otázky:

- Jak zdravě doprovázet dítě od nápodoby k následování?

- Proč je základní formou 1. třídy kruh?
- V jakých obrazech a představách žije dítě v 1. třídě?
- Proč je hlavním úkolem učitele naučit dítě správně spát a dýchat?
- Čím dítě myslí – rukou, srdcem nebo hlavou?
- Proč se na poupě neuká?
- Jaký je rozdíl mezi $2 + 3 = 5$ a $5 = 2 + 3$?
- Proč se nás dítě v tomto věku ptá: „Vidíš mě skutečně?“

Učíme se prožitkem:

1. skupina: Rytmus v jazyce a číslech.
2. skupina: Kreslení forem.
3. skupina: Hudba v pěti tónech.

Lektoři jsou zkušení učitelé waldorfské školy v Českých Budějovicích.

Michaelská slavnost u Včelek

Děti ze třídy Včeliček se sešly 23. 9. na Dobré Vodě, kde společně prožily odpoledne a oslavily tak svátek svatého Michaela. Nejdříve si s tetou Janinkou zazpívaly několik písniček, aby si dodaly odvahu na cestu za drakem. Když pak jednotlivě procházely branou, potkaly andě-

la. Ten jim daroval zlaté členky, které je měly chránit. V košíčku u draka našly červená jablíčka, která si přinesly zpět na louku jako důkaz své odvahy. Ve zbytku odpoledne děti pouštěly draky, vyráběly si kometky, nebo se mohly společně s rodiči občerstvit pečenými i jinými dobrotami.

Ludmila Jírovcová

Foto: Radim Jírovec

Michaelská slavnost u Sluníček

Školková Michaelská slavnost třídy Sluníček proběhla ve velmi příjemné atmosféře, na břehu rybníka Lusný na Dobré Vodě u Č. Budějovic. Místo bylo vybráno stejné jako loni, byli jsme jen zaskočení velkým množstvím odpadků a střepů... Ačkoli nebo možná právě proto, že byla slavnost jen pro jednu třídu, se do organizace a pomoci s přípravou přihlásil dostatek rodičů a pro mne tím pádem byla koordinace slavnosti (po několika předchozích rozpačitých

zkušenostech) velmi příjemná a málo stresující. Rodiče se již na schůzce přihlásili k pomoci, rozebrali si úkoly, s nadšením navrhovali zábavné aktivity pro děti. Děti si tedy odnesly nejen pocit vítězství nad drakem, zasloužené jablíčko a zlatou členku, ale mohly si také vyrobit kometky, zašátrat v dračích pytlíčcích s překvapením (dračí sliz byl letos velmi hustý a lepivý, takže k překvapení se došátralo jen pár otrlců :) anebo vyzkoušet si mrštnost na slackline. Zcela nově si děti mohly zkusit specia-

lizovanější přípravu pro bankovní či jiné loupeže na „cestě mezi provázky“, kterou jsme pracovně nazvali „Mission Impossible“ nebo alespoň trochu waldorfsky „pavoučí past“. Zahřátí sluníčkem a ohníčkem, posilnění občerstvením, opečeným buřtíkem, chlebem či sýrem, jsme s blížícím se západem slunce vše sklídili a odebrali se k domovům.

Jarka Mikšátková

Michaelská slavnost u Skřítků

V druhé půli září prožila třída Skřítků Michaelskou slavnost. Děti společně s rodiči a třídní paní učitelkou tak zahájili tradiční roční koloběh slavností. Děti se na tuto slavnost připravovaly s předstihem během vyučování ve školce tak, že si příběh svatého Michaela opět po roce připomněly, a každé si vyrobilo svůj meč.

Na místě si za doprovodu anděla prošli cestu k drakovi, na jejímž konci jim bylo odměnou za jejich odvalu sladké jablíčko. Ten, kdo zrovna nebyl na cestě, si na místě mohl projít opičí dráhu, jejíž součástí byla například chůze přes kladinu, dýňový slalom nebo mezišpalkový přeskok. Vyráběly se také látkové kometky s krepáky. Jelikož vrtkavé počasí bylo akci

nakloněno, mezi dvěma lijáky se stihl i táborák, takže celá akce byla zakončena společným pečením různých pochutin na ohni. Slavnost měla komorní, rodinnou, a o to pospolitější atmosféru, a pro děti i rodiče byla vydařeným začátkem nového školního roku.

Zuzana Pavlíčková

Foto 3x: Jana Tlapová

Kometky na Michaelskou slavnost jsme zkoušeli i na chodbě.

Momentky z první třídy

Páteční společná venkovní výuka

Formy z přírodnin

Michaelská slavnost u prvňáčků a druháčků

*Už Michael prochází branou,
meč lesklý v ruce má.
Se zlatou korunou na hlavě
do boje s drakem se dá.
Michael silný je,
však drak se stále brání.
Odvážně jde do boje,
moc velká Michaela chrání.*

Michaelské období je čas pozdního léta a nastupujícího podzimu. Dny se krátí, slunečního svitu ubývá, příroda se ukládá ke spánku. Skončil čas bezstarostného léta a pro naše prvňáčky začala nová životní etapa – škola.

Sv. Michael – archanděl – statečný rytíř, bude v začátcích této

Foto 3x: Štěpán Jankovský

etapy jejich průvodcem a příkladem.

Ve středu 3. 10. 2018 se žáčci obou prvních a druhé třídy sešli spolu s rodiči, sourozenci a přáteli, v zámeckém parku v Hluboké nad Vltavou, aby absolvovali cestu odvahy a statečnosti. Symbolickou cestu za pokořením zla a strachu v podobě draka.

Čekání na start cesty si děti zkrátily hrou, házením vlastnoručně vyrobených „kometek“, zpěvem a tancem. Všemožného výborného občerstvení (dodaného trpělivými rodiči) bylo dostatek. Slunné odpoledne se rychle přehouplo do chladného večera a to už přicházely ze své výpravy poslední děti.

Všichni tuto zkoušku statečně zvládli. Jablíčka donesená z dračích

sluje jsou toho důkazem. Ať nás jasné světlo Michaelova meče provází i nadále...

Štěpán Jankovský

Setí obilí

A byla sobota. Den šestý.

Co se tak dělá o sobotě? Pracuje a uklízí, je tzv. hospodářský den. I nám rodičům a přátelům školy naplánovaly paní učitelky třetích tříd takový hospodářský den. A to doslova.

Hospodářství ZF JČU třídám propůjčilo malé políčko, spíš záhonek, a možná v očích někoho dokonce záhoneček.

Pozemkový postoj, nebo spíše poleh, byl celkem jasný a předvídatelný. Žádný ústupek se nedal očekávat. Ovšem naše brigáda hospodářských nadšenců nezahálela. Jeden ze zástupců rodičov-

stva dokonce sestrojil důmyslný nástroj, ruchadlo. Byl to mocný spojenec.

První linií byli samotní školáci. Vrhli se na ten syrový kus naší matičky Země zarostlý býlím a travou s takovou vervou, že připomínali mravenečky pilně budující své mraveniště. Za chvíli políčko vypadalo, jako po

Foto 2x: Veronika Vačkářová

nájezdu Karbousů (to bylo prase divoké z večerníčku O hajném Ro-

bátkovi). A to už přišli na řadu tatínkové s ruchadlem. Děti si seřadily do čtyřspřeží, zapřáhly do ruchadla a vyoraly slavnostně první brázdou (naštěstí ne zároveň poslední). Byla to pěkná podívaná, jak se ten kus železa urputně zakusoval do půdy. Bylo vidět, že v žilách leckterého otce proudí krev známého českého hospodáře Jana Cimbury. Po tatíncích opět nastoupily děti a za obrovské pomoci maminek vyzobávaly zbytky plevele, trávy a kořínků, jako holoubci z pohádky O Popelce, aby půda byla čistá a nic nebránilo obilíčku v klidném růstu. Když byla zemina čistá jako alabastr, zbyvalo ji uhrabat a mohlo se začít sít.

Setí započalo sborovými písněmi na energetickou podporu klíčení a růstu. Každý žák dostal do trička hrstičku obilí a selo se. Byla radost dívat se těch zářících očíček plných uspokojení po vykonaném díle. Velkým finále byla píseň všech zúčastněných pro zdar osetému zrnu a na závěr se políčko přikrylo netkanou textilií, aby zrníčka klíčila jako v peřince a hlavně aby je nevyzobali nenažraní bažanti.

Všichni byli spokojeni. Dílo se podařilo a nikdo k úhonně nepřišel.

Toto vše stalo se 22. září léta Páně roku tohoto.

rodina Vačkářova

4. třída – mletí a mláčení na Semenci

Ve čtvrtek jsme jeli do Semence. Když jsme přijeli, dali jsme si svačinu a šli jsme na to. Čekalo nás jedenáct snopů obilí, které jsme o prázdninách sklídili. Rozdělili jsme se do dvou skupin. Jedna mlátila a druhá mlela. Práci s cepem jsme nacvičovali už ve škole. Byla namáhavá, ale stejně mě bavila. Mlýnky jsme měli tři. Nejlépe to šlo na tom kamenném. Když jsme mouku umleli, musela se přesít. Malou část mouky jsme použili na zelné placky. Ze zbylé mouky budeme péct chleba. Jsem zvědavá, jak se nám povede.

Bětko Jankovská

Ráno jsme přijeli na Semenec. Hned jsme si dali svačinu. Poté jsme se rozdělili do dvou skupin. První skupina šla mlít obilí a druhá šla mlátit obilné klasy. Já jsem byl v první skupině. Obilná zrna jsme mleli na kamenném mlýnku a dvou dřevěných. Semleté obilí jsme sítem prosili. Část už byla mouka a

zbytek jsme znovu umleli. A tak pořád dokola. Pak jsme se vyměnili a začali jsme mlátit. Já jsem hned na začátku dostal cepem po hlavě. Po vymláčení jsme oddělovali osiny od zrn. Bylo to nepříjemné, protože osiny píchaly. Přesto jsem si to moc užil.

Marek Sokol

Jeli jsme autobusem do Semence a tam jsme měli připravená zrníčka, která jsme umleli. Potom jsme si udělali z namleté mouky, zelí a z kmínu placky, které jsme si upekli na ohni. Placky jsme dali i našim kmotříčkům a společně jsme je posvětili. Potom jsme šli mlátit obilí cepem. Vymláčené klasy jsme odstranili a vybrali jsme zrníčka z osin.

Když byla práce hotová, tak jsme jeli autobusem domů.

Jenda Fornbaum

Ve čtvrtek jsme jeli k Šímům mlátit a mlít obilí. Jeli s námi devětácti. Udělali jsme dvě

Foto 2x: Ondřej Suchan

skupiny, jedna mlátila a druhá mlela zrníčka. Pak jsme se vystřídali. Snopy jsme položili na látku a v malých skupinkách jsme z nich pomocí cepů mlátili zrna. Já jsem omylem zmlátil Marka cepem. Prostě jsem ho trefil do hlavy. Zrníčka jsme museli vyčistit. Nakonec jsme zrníčka semleli. Šímovi nám půjčili velký kamenný mlýnek, kterému se říká žernov.

Honza Janošťák

Ráno jsme vyjeli autobusem na Semenec. Tam jsme se rozdělili na dvě skupiny. Já se svojí skupinou jsem šel mlátit obilí. Byl jsem rád, že jdeme mlátit, protože to bylo jako postaru. Moje skupina vymlátila dvě misky. Já jsem se snažil mlátit hodně, aby bylo dost zrní na mouku a pak na chleba. Pak jsme dělali placky. Mně moc chutnaly. Když jsme jeli zpátky do školy, tak jsem si vypočítal, že jsem tři a půl hodiny v kuse mlel. Mně se tam moc líbilo a myslím, že ostatním taky.

Vít'a Jauker

Měsíční slavnost říjen 2018

Foto 2x: Dana Hanzliková Vašková

S druhou třídou jsme se vydali na cestu roka-během. Co měsíc, to jiná vůně, chuť i příběh...

Pátáci rozechvěli stěny školy svými dobře sehranými rytmy, pak rozezvučeli celý sál anglicky zpívanou písničkou a do třetice pak zdařile spojili obojí.

Osmáci využili čas na představení svých ročníkových projektů a na pozvánku na jejich prezentace. Sedmý a os-

mý listopad si zapište do diářů, pokud i vy chcete vědět, do čeho se pustili a jak se jim to podařilo. Na konec Měsíční slavnosti pak osmáci přidali ještě s úsměvem písničku.

Dana Hanzliková Vašková

Naše škola – očima pátáků

Chodím do školy jménem Waldorfská. Je na sídlišti Máj. Jsme bohužel jenom v pronájmu takže to není úplně nejlepší.

V této škole se sice učíme od osmi ale na začátku máme hodinu a padesát minut v celku s jednou malou přestávkou. V této vyučovací hodině se učíme podle epochy. Epochy jsou asi měsíc dlouhé a celý rok se střídají. My v páté třídě máme epochy matematiky, českého jazyka, informatiky, přírodovědy, dějepisu a vlastivědy. Tato delší vyučovací hodina se nazývá hlavní vyučování, zkratka HLV. Po HLV máme 25 minut přestávku a pak už normálně 45 minut hodiny.

Naše další zvláštní hodiny jsou kreslení forem zkratka KFO a eurytmie zkratka EUR. V kreslení forem kreslíme různé obrázky takzvanými štyfty (to je něco jako tlustá voskovka). Taky máme bločky (to jsou malé kvádry z vosku), kterými kreslíme obrázky velkých ploch rámečky do sešitů. Sešity si tvoříme sami. Dostaneme prázdný sešit a učení si tam píšeme sami. Nemáme totiž skoro žádné učebnice. Sešity dostáváme bez rádků a píšeme s lenochem.

Ve škole máme různé jarmarky, masopusty a měsíční slavnosti. Jarmarky máme velikonoční a vánoční. Vánoční jarmarky jsou u nás ve škole a velikonoční ve waldorfské škole na Rudolfově. Na jarmarku prodáváme různé ručně vyrobené věci. Potom ty peníze jsou pro školu. Na masopustu má každá třída jiné téma podle toho máme vyrobené kostýmy. Na měsíční slavnosti vystupují různé třídy a zbytek školy se dívá na vystoupení.

Naše třídní paní učitelka se jmenuje Vendula Chromá a naše

paní asistentky Lucie Hájičková a Lucie Sedláčková.

Angličtinu a němčinu máme už od první třídy. Jako v dalších školách máme rukodělné činnosti, výtvarnou výchovu, hudební výchovu a procvičovací hodiny. V naší škole nemáme vůbec žádné známky. Po každé epoše nám paní učitelka nalepí papír se slovními hodnocením. A na vysvědčení máme slovní hodnocení taky. Jsem ráda, že jsem přešla do této školy. Je moc super!

Johana Štrausová

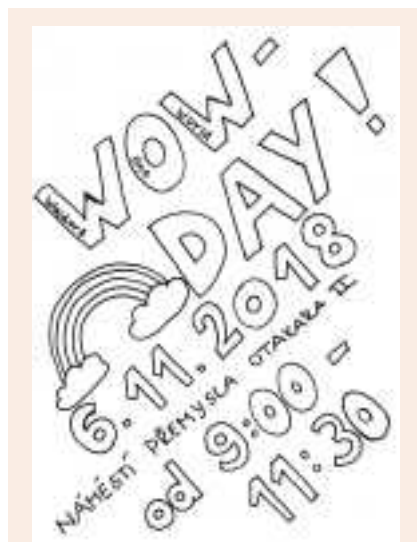
Naše škola není žádná obyčejná škola. Je to tu jiné než v ostatních školách. Například nemáme známky a vysvědčení je takový dopis pro rodiče, kde je psáno, jak jsme se tento rok chovali a učili.

Také tu máme měsíční slavnosti, na kterých se ukazují celé škole různá vystoupení tříd. Další zvláštní věc je předmět, který se nazývá eurytmie. To je vyjádření slova pomocí pohybu.

Naše škola je zaměřena na malebnou úpravu všeho. Nejvíce se mi líbí na této škole, jak se tu krásně starají o tělesně postižené. Jsou tu také vyhlášené jarmarky. Prodávají se tu kvalitní výrobky, kterou jsou většinou ručně dělané. Jarmarky jsou před Vánoci a o Velikonocích. Tato škola se mi moc líbí a do jiné bych chodit nechtěl.

Jakub Kouba

Naše škola se jmenuje Waldorfská. Podle mě je ta nejlepší škola na světě. Je tu spousta zajímavých věcí – například Pěstítkové práce, Dřevorezba a Eurytmie. Naše Waldorfská škola je na Máji, v ulici M. Chlajna. Tenhle školní rok vzniklo i Waldorfské lyceum, a proto jsou tu noví učitelé. Všechny třídy jsou moc zajímavé – v 3. tř. se dělají domečky,

Waldorfská škola v Českých Budějovicích připravuje charitativní akci WOW DAY. Do této akce se každoročně zapojuje více než sto waldorfských škol z celého světa. Peníze, které se na akci vydělávají, se posílají do waldorfských škol v sociálně slabých zemích.

Tento rok jsme si připravili zábavný program pro děti z mateřských škol. Akce proběhne 6. 11. 2018 na náměstí Přemysla Otakara II. od 9 do 11.30 h.

I vy jste srdečně zváni.

Anna Zabilková, Viktorie Bupalová a kolektiv 9. třídy

v 4. tř. se dělá knížka o zvířeti, v 5. tř. se jede na olympiádu, v 6. tř. se šijí šaty, v 7. tř. a 8. tř. se dělají ročníkové práce. Ročníkové práce jsou to, že si žák vybere téma (třeba kreslení) a to musí dělat a potom i něco o tom napsat.

Naše škola je podle mě dobrá, já jsem se toho hodně naučila a všechno je tu moc hezké.

Amelie Ťoupalová

Přírodopis u sedmáků

Na přelomu září a října se žáci sedmého ročníku v rámci kratičké dvoutýdenní epochy přírodopisu seznámili s trávicí soustavou. Zde je malá ochutnávka z jejich skupinové práce:

Martin Hadrava

Pozvání na prezentace ročníkových prací 7. a 8. listopadu

Foto: Dana Hanzliková Vašková

Vážení a milí rodiče a přátelé školy,

přijměte prosím pozvání na prezentaci ročníkových prací žáků osmého ročníku naší waldorfské školy, která se uskuteční 7. a 8. listopadu od 15 h v prostoru deváté třídy. Těšit se můžete na rozličné výrobky a neobvyklé počiny našich žáků.

Na setkání se těší třídní učitel Martin Hadrava a celá 8. třída.

středa 7. listopadu:

- 15:05 Natálie Marková – renovace nábytku
- 15:20 Beata Bílá – levandule: pěstování a využití
- 15:35 Barbora Kortusová – ušitá deka
- 15:50 Natálie Kortusová – mašlovačky
- 16:05 Martin Hanzlik – soustružené šachy
- 16:20 Bára Sokolová – společenské šaty
- 16:35 Valentýna Ševčíková – andělé z keramiky

přestávka

- 17:05 Magdalena Vasiljová – vitrážová mozaika
- 17:20 Ondřej Stropke – dřevěný regál
- 17:35 Rosalie Plojharová – klobouk
- 17:50 Jáchym Žížala – přívěsný vozík
- 18:05 Anežka Šestáková – lapače snů
- 18:20 Annika Ťoupalová – obrazy různých technik

čtvrtek 8. listopadu:

- 15:05 Kryšpín Pokorný – krmítka pro ptáky
- 15:20 Agáta Hudečková – mapování ptactva
- 15:35 Jakub Homolka – bambusové kolo
- 15:50 Karla Janatová – háčkování
- 16:05 Anežka Pokorná – paličkování
- 16:20 Vojtěch Krajánek – kovaný meč

přestávka

- 16:50 Adam Slavík – malba obrazu
- 17:05 Judita Hudečková – socha
- 17:20 Ondřej Bastl – filcování
- 17:35 Matouš Urbanec – didgeridoo
- 17:50 Adam Horák – výroba korálků
- 18:05 Richard Štěpán – renovace traktůrku.

Stmelovací víkend osmáků

Říká se tomu stmelovací víkend a to se rozhodně potvrdilo! Máme za sebou spoustu zážitků a teď se nám bude do nového školního roku vstupovat lépe.

Barbora Kortusová

Budíček brzy ráno, setkání na nádraží, jízda vlakem a pak krosny na záda a jít. Opět nás čekal zážitkový víkend jako už dříve, ale tento rok to bylo trošku jinak.

Tentokrát jsme putovali z Bujanova až do Žáru s přespáním na dvou místech. Vařili jsme si v kotlíku nad ohněm, každý nesl část společných zásob. Po cestě jsme hráli hry jako Hututu nebo Letecká bitva o Británii. Cesta vedla převážně přírodou a tím myslím opravdovou přírodou. Občas jsme se totiž prodírali hustým lesem, přeskakovali potoky a močály, atd. Ale tak tomu bylo jen v případech, kdy jsme pár kilometrů od tábořiště dostali do ruky mapu s buzolou a měli jsme bez pomoci učitelů najít cestu. První přespání nás čekalo v Líčově ve velmi skromném skautském tábořišti a druhé v Žumberku s poměrně větší výbavou. Odtud už zbývalo jen pár kilometrů k zastávce v Žáru a pak už jen odpočinková jízda autobusem do Budějovic.

Natálie Marková

Foto 4x: Lucie Hájičková a Martin Zajíček

Nastoupit do vlaku, vystoupit, nandat si batohy, vydat se na cestu a vyhýbat se vrahům. Zahrát si pár her, zajít do lesa a obdivovat stromy, lehnout si na louce, sníst Richardovi pizzu, dojít na základnu v Líčově. Vzbudit se, ukořistit co nejvíc chlebů s nutelou, sbalit se, zavolat na indiánského boha, vydat se na cestu, zvládnout ji. Bát se vraha, projít stádem krav, ztratit se, najít se, dojít k chatkám. Zahrát se u ohně, svěřit se toaletnímu papíru, vyřešit hlad, pořádně se vyspat, dojít na bus a odjet dom! Ehmm...hele bříza...

Agáta Hudečková

O víkendu jsme šli se třídou 40 km s krosnou. V sobotu po nějaké době chůze se pan učitel zřejmě již podruhé ztratil. Dal nám mapu a buzolu, ať si vyzkoušíme vést. Vzali jsme to přes louku. Tam jsme potkali pána, zeptali jsme se ho na cestu. Poradil nám nejkratší cestu. Varoval nás, že se nám cesta bude chvílemi ztrácet. Bohužel se nám ztratila úplně. Začali jsme se prodírat lesem. Spolužáci měli zajímavé nadávky. Nakonec jsme dobloudili na cestu.

Annika Ťoupalová

7:40 sraz na nádraží. Vládne optimistická nálada. Jedeme s přestupem. Vyhlídky 20 km celkem neděsí, tentokrát si ale všichni všechno nesou sami! Po cestě hraje hru Kartáčkový vrah. První noc spíme v polorozpadlé chajdě. Ráno byla roz-

cvička a pak se šlo dál. Zase jsme hráli tu hru. Všichni byli šťastný, když jsme přišli do druhého tábořiště. Večer jsme seděli u ohně a povídali si. Ráno jsme museli uklidit chatku a na autobus jsme vyrazili po svačině.

Matouš Urbanec

PUTOVÁNÍ

*Na výlet jsme se vydali,
ráno jsme na vlak spěchali.*

*Kosmoboty jsme si obuli,
kartáčkového vraha jsme zvolili.*

*Dlouhá cesta nás čekala,
na Líčově byla zábava.*

*Večer jsme nálety přežili,
ráno jsme zase vstávali.*

*K Manitůvi jsme mluvili,
o dobré počasí jsme ho prosili.*

*Na nové tábořiště jsme dorazili,
všichni jsme se tam očistili.*

*Večer jsme u ohně seděli,
nic víc jsme ani chtít nemohli.*

*Ráno jsme se zas sbalili,
do Žáru jsme se vydali.*

*Tam autobus nás vyzvedl,
do Českých Budějovic nás odvezl.*

Jáchym Žížala

KALENDÁRIUM aneb co, kdy a kde ...

23. 10. **přednáškový večer** (1. třída)
24. 10. třídní schůzka 5. třída (16 h)
28. 10. státní svátek
29. 10. podzimní prázdniny
30. 10. podzimní prázdniny
5. 11. třídní schůzka 7. třída (17 h)
6. 11. třídní schůzka 2. třída (17 h)
třídní schůzka 3. A (17 h)
7. 11. třídní schůzka 3. B (17.15)
8. třída – **prezentace ročníkových prací** (15.00–18.20)
8. 11. 8. třída – **prezentace ročníkových prací** (15.00–18.20)
9. 11. GODI KELLER: přednáška "Bez hranic není svoboda" (18.00–20.00)
10. 11. GODI KELLER "Seminář pro rodiče" (9.00–16.00)
12. 11. třídní schůzka 6. třída (17 h)
13. 11. třídní schůzka 8. třída (18 h)
přednáškový večer (2. třída)
14. 11. **měsíční slavnost 3., 6., 9. třídy**
15. 11. třídní schůzka 1. A (19 h)
20. 11. třídní schůzka 1. B (17 h)
28. 11. třídní schůzka 5. třída (16 h)
třídní schůzka 9. třída (18 h)
29. 11. třídní schůzka 7. třída (18 h)
1.12. **14. adventní jarmark**

Poděkování

Kolegium základní i střední školy z celého srdce děkuje anonymnímu

dárci, který ve čtvrtek 11. 10. 2018 v ranních hodinách přinesl všem učitelům vynikající občerstvení.

Protože učitel je stále hladový jako herec a zejména ve čtvrtek má pracovní dobu ve škole do 19 h, nebrání se kolegium do budoucna opakování takové nápadité akce ;-).

Kolegium učitelů

Zvonek – říjen 2018

Redakce: Eva Sokolová, Pavla Křížová, Dagmar Hrádková

Prepress: Dana Hanzliková Vašková

Kontakt: zvonek@waldorfb.cz

Internet: <http://www.waldorfb.cz>

Logo: Bára Šimová

Redakční uzávěrka pro další číslo: 20. 11. 2018.

Redakce si vyhrazuje právo nezařazení, krácení a běžné redakční úpravy příspěvků.

NEPRODEJNÉ

Eurytmie

Milí přátelé, ráda bych navázala na loňské eurytmické večírky. Budeme pokračovat v tématu **Koloběh roku a Já**.

Naším společným cílem bude přiblížit se skrze pohyb k prožitku a pochopení toho, co se děje venku ve světě i uvnitř nás během aktuálního období tak, aby nás toto pochopení neslo a posílilo pro náš běžný život.

Eurytmické večírky se letos budou konat od 3. 10. **každou lichou středu od 17 h** v prostorách eurytmického sálu ZŠ. Na cvičení stačí běžné pohodlné oblečení, kdo má, může si vzít s sebou cvičky. Vstupné 100 Kč/hodina. Prosím o předběžnou zprávu od toho, kdo se chystá přijít na tel: 777 067 030.

Na společné tkaní v prostoru se těší **Silvie Urbancová**

Zvoníme u ... Kristýny Mercer

Dnes zazvoníme u Kristýny Mercer, nové tety ve školce. Děti si ji rychle oblíbily a vyzvěděly mnoho věcí. My dospělí ji většinou zatím tak dobře neznáme...

Jak jsi se dostala k dětem? Jaké máš zkušenosti? Přestože jsem vystudovala v podstatě zcela jiný obor (Žurnalistiku a Religionistiku), k dětem mě to táhlo vždycky. Možná proto, že tatínek byl loutkoherec a celý život jsem se pohybovala okolo divadla pro děti. Pohádky, příběhy a dětský svět mi byl vždy velmi blízký a fascinoval mě. Kdykoli jsem se dostala do společnosti, kde se pohybovaly i děti, vždy jsem nakonec přirozeně skončila v rozhovoru a ve hře s dětmi.

V profesním životě jsem se pak k dětem dostala až v USA. Po prvním pobytu v Americe jsem pak začala dálkově studovat Učitelství pro mateřské školy na Pedagogické fakultě v Brně, ale nedokončila jsem ho. Udělala jsem si ale alespoň rekvalifikační kurz na chůvu.

Dlouho jsi byla v Americe. Jak dlouho jsi tam byla? Proč jsi odjela a kde konkrétně jsi tam byla? Do Států jsem vyrazila nejprve hned po ukončení vysoké školy. Jela jsem vyloženě jen na zkušenou, dala jsem si to za odměnu za ta léta studií. Vždycky mě lákal New York, tak jsem se rozhodla, že tam prostě vyrazím. Měla jsem velké štěstí na lidi a brzy jsem začala v Českém centru vést každotýdenní kroužek „česká školka“ pro malé krajánky, díky kterému jsem pak měla spoustu nabídek hlídání v česko-amerických rodinách. Po roce jsem se pak vrátila do Česka, tři roky pracovala na Masarykově univerzitě v Brně a pak jsem dostala znovu nabídku z New Yorku, tentokrát jako chůva na plný úvazek v česko-americké rodině se dvěma dětmi. S nimi jsem pak strávila tři roky, dokud děti neodrostly do školních let.

Co bys doporučila v Americe vidět, ochutnat, prožít? Popravdě řečeno toho o Americe jako takové nemohu zasvěceně říci tolik. Velikou většinu času jsem byla v New Yorku, který je od zbytku USA velice specifický. Je to neskutečná směsice kultur, vjemů, zážitků a emocí. To bych opravdu přála zažít každému, i kdyby třeba jen na jeden víkend nebo na jedno odpoledne, ta atmosféra je nenahraditelná a nepopsatelná.

Ze zbytku Států mám moc ráda Kalifornii kvůli krásné přírodě a skvělému počasí po celý rok. Loni na podzim se nám podařilo s maminkou a kamarádkou v obytném autě procestovat národní parky jihozápadní části USA, což byl také dech beroucí zážitek. Každý park byl úplně jiný a naprosto úžasný. Na takový výlet už to chce víc času i finančních prostředků, ale myslím si, že je téměř zaručené, že takové investice nikdy nebude litovat.

Děkuji za rozhovor a přeji krásný školkový rok!

Iveta Meindlová

